

Jógvan Durhuus um fólkkaskúlalógina:

Lærarar og gamlir dreingir skulu úr skúlanevndunum

Á tingi týsdagin fýltust flestu framsøgufólkini á stuttu tíðina at viðgera uppskotið um nýggja fólkkaskúlalóg

GRÆKARIS DJURHUUS
MAGNUSSEN

Sum heild taka tinglimir hampuliga væl móti uppskotinum um nýggja fólkkaskúlalóg. Ongin sær í hvussu er út til at hava nakkað imóti, at verandi fólkkaskúlalóg verður broytt.

Lógin um nýggja fólkkaskúlalóg var til 1. viðgerð í løgtinginum týsdagin. Felags fyrri flestu framsøgufólkini er misnøgdin við stuttu freistina, landsstýrismaðurin hevur givið teimum, og ikki minst skúlanevndunum kring landið, at viðgera nýggja uppskotið.

Helena Dam á Neystabø helt tað vera skeiðt at trýsta lógina ígjøgnum við so stuttari freist. Hon helt fyrri, at tað var eitt sindur bytt at

skipa soleiðis fyrri, at nýggja lógin skal móta mótvilja og illvilja longu frá fyrsta degi, bara tí fólk ikki hava fingið stundir at viðgera uppskotið.

Men annað og meira enn stutta freistin varð umrøtt.

Skúlanevndir ella skúlastýri

Jógvan Durhuus, tingmaður Tjóðveldisflokksins, heldur skipanina við skúlanevndum hava verið alt ov tilvildarlaga. Hann mælir til, at tá skipanin um skúlastýri kemur í gildi, má meira skil vera í.

– Hvat líkist tað, at lærarar sita í skúlanevndum. Og hvat líkist tað, at gamlir dreingir sita í skúlanevndum, spurdi Jógvan Durhuus í tinginum týsdagin.

Hann vísti á, at tað eru foreldrar at skúlabørnum, ið merkja og vita best, hvat er í lagi, og hvat átti at verðið gjørt øðrvísi í skúlanum.

Í fólkkaskúla uppskotinum verður m.a. sagt, at skúlar, sum hava ávíst tal av næmingum, skulu hava felags skúlastýri við aðrar skúlar. Onkur tingfólk ivast kortini í, um tað fer at rigga við atlanini um felags skúlastýri.

– Eg eri bangin fyrri, at hatta bara er byrjanin til at niðurlægja smáu skúlarnar, segði Jógvan Durhuus.

Lisbeth L. Petersen helt tað vera gott, at broytingar koma í skipanina við skúlanevndum. Hon vísti á, at nógvar óhepnar avgerðir eru tiknar verðandi skipan.

Til hetta, segði Bjarni Djurholm, sum sjálvur hevur sitið í skúlanevndini (skúlaráðnum) í Havn, at tað mundi ikki vera skúlanevndini, gálið var við, men heldur hinum partinum, nevniliga býráðnum.

Føroyskur dansur

Jógvan Durhuus var illa nøgdur við, at onki orð verður sagt um mentan í sjálvari lógini. Hann vísti á ein av dyrgripunum í føroyskari mentan, nevniliga føroyska dansin og kvæðini.

– Ikki eitt einasta orð

verður sagt um føroyska dansin. Hetta eyðkennið føroyinga, sum í øldir hevur verið partur av føroysku mentanini, hirða tey ikki at geva pláss fyrri í hesi nýggju lógini, segði Jógvan Durhuus.

Hann vísti á hvussu ernir finlendingar eru av sínum Kalevala, og tá er tað eitt fyrirbrygdi, sum bert er 120 ára gamalt. Hann vísti eisini á, at kvæðir og „føroyskur“ dansur var vanligt fyrirbrygdi í Íslandi í gomlum døgum. Men fyrri háltannadundurað árum síðani syrgdu átrúnaðarlígru forðomar fyrri, at dansurin doyði út í Íslandi.

– Og nú tora fólk ikki at gretta orð um føroyska dansin í hesi nýggju fólkkaskúlalógini av berum ótta fyrri átrúnaðarlígru forðomum, segði Jógvan Durhuus.

Eisini Ernst Hansen, Bjarni Djurholm og Lisbeth L. Petersen umrøddu føroyska dansin. Ernst Hansen, sum er nólsoyngur, vísti á, at í síni heimbygd var føroyskur dansur ein náttúrligur partur av bygdamentanini.

– Skulu vit bjarga føroyska dansinum, so eiga vit at fáa hann inn sum serstaka lærugrein í skúlanum, segði Ernst Hansen.

Bjarni Djurholm helt, at ongin trupulleiki átti at veri

at fingið føroyskan dans við í orðingina í nýggju lógini. Hann lovaði, at hann vil gera sitt til, at føroyskur dansur verður umrøddur í Mentunarnevndini.

Lisbeth L. Petersen segði beinleiðis, at føroyskur dansur eigur at koma við í nýggju lógina.

Forskiðar og 9-ára undirvísingarskiðla

Forskiðarnir, sum umrøddir verða í lógaruppskotinum, fingi ikki størvegis umrøðu í tinginum. Men Lisbeth L. Petersen helt fyrri, at tørvur er á forskiðum.

– Slíkir skúlar áttu at verðið har, tørvur er á tí. Men eg eri bangin fyrri, at forskiðarnir í fyrstuni fara at elva til eitt fakligt stríð. Tí hvør skal starvast á skúlanum, pedagogar ella lærarar, spurdi Lisbeth L. Petersen.

Marita Petersen heldur eisini uppskotið um forskiðar vera gott. Hon heldur, at tað er bara gott, at børn kunnu fáa eitt pedagogiskt tilbøð, áðrenn tey byrja í fólkkaskúlanum.

Nakað av kjaki var um tað neyðuga í, at næmingar skulu hava tvungna 9-ára undirvísingarskiðla.

Marita Petersen legði dent á, at talan er ikki um skúlastýri, men um undirvísingarskiðla. Og hon heldur uppskotið um 9-ára undirvísingarskiðla vera eina trygd fyrri næmingin.

– Hvat skulu hesi ungu annars gera. Skuldu tey verið so heppin at fingið lærupláss, so sleppa tey kortini ikki í læru, fyrr enn tey eru fylt 15 ár. Og stóðan er tann sama, um ein ungur drongur ætlar sær til skips. Hann kann ikki mynstra, fyrr enn hann er fylt 15 ár, segði Marita Petersen.

Bjarni Djurholm vísti á, at nóg skúlafólk ivast í, um tað er rætt at hava tvungna 9-ára undirvísingarskiðla. Og hann setti spurnartekin við, um tað er pedagogiskt rætt. Men hetta skilir Marita Petersen als ikki.

– Eitt er, at onnur enn skúlafólk ivast í 9-ára undir

vísingarskiðluni, men at skúlafólk eisini skulu ivast, tað skilji eg als ikki, sigur Marita Petersen.

Donsk lóg

Signar á Brúnni spurdi, hví meginparturin av hesum nýggja lógaruppskotinum er tikin úr danskari lóg.

– Hví hyggja vit ikki at lógnum í øðrum grannalöndum, t.d. úr Noregi, spurdi Signar á Brúnni.

Hann vísti á, at hann hevur tosað bæði við norskar familjur og føroyskar familjur, sum búgva í Noregi. Og tey lata øll rættiliga væl at norsku fólkkaskúlalógini.

Ernst Hansen ávarar í móti, at føroyingar hyggja ov nógv at íslenskum. Hann vísir á, at tosar tú á norðurlöndum við ein íslending, so svarar hann aftur á enskum.

– Íslendingar duga stórt sæð bara íslenskt og enskt. Vit mugu fjálga um føroyskt, tó uttan so, at føroyskt verður tað einasta, vit duga, segði Ernst Hansen.

Hann vísti annars eisini á, at føroyskur ungdómur í dag dugir alt ov illa føroyskt.

– Tá vit á sinni gingu í barnaskúla, dugdu vit hampuliga væl at skriva føroyskt. Men tá eg spyrji skúlafólk, hvussu ung fólk eru fyrri í føroyskum, tá tey t.d. hava tikið studentsprógv í dag, sær út til at standa verri til, sigur Ernst Hansen.

Hann spyr tí, um eithvørt ikki man vera gálið við sjálvari fráleruni í skúlanum.

Marita Petersen sóknaðið eftir, at fleiri landspolitikkarar blanda seg í kjakið um uppskotið til nýggja fólkkaskúlalóg.

– Tað er gott, at hetta verður umrøtt lokalt, men eg sakni úttalilsir frá landspolitikkarum, sigur Marita Petersen.

Ein spurningur. Mentunarnevndin má taka støðu til, er um føroyskur dansur skal vera kravd lærugrein í nýggju fólkkaskúlalógini

SETEPLIR

Vit hava 5 ymisk sløg av set á goymslu

MBM

Kollaffjørður
Bryggjan
Tlf. 21478

FÓÐUR

Tórshavn
Vegurin Langi
Tlf. 21300

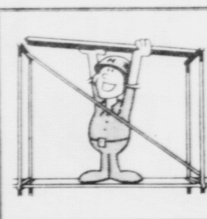
AVGREIÐSLUTÍÐIR

Kollaffjørður

Mánadag-friggjadag kl. 8.00–12.00 & kl. 13.00–17.30
Leygardag kl. 09.00–12.00

Havn

Mánadag-friggjadag kl. 8.00–17.30 Leygardag kl. 11.00–13.00

**STILLADS
ÚTLEIGAN**

Nærri við at ringja

Pf.

Kaj Andreassen & Co.
Tlf. 15600

